ପାଠ 11
पाठ 11

ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟଣା
गोटिए दुर्घटणा

ରମୁ : ହବିବ୍ ! ଗାଡ଼ି ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଲା। ଆଗରେ ବସ୍‌ଟା କେତେ ଜୋରରେ ଆସୁଛି ଦେଖିଲୁ ! ମୋତେ ବହୁତ ଡ଼ର ଲାଗୁଛି।

ହବିବ୍ : କହନା ଭାଇ। ଆଜିକାଲି ରାସ୍ତାରେ ଯେତେ ଭିଡ଼ ହେଉଛି ସେତେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟୁଛି। ମୋ ପାଖରେ ଦୁର୍ଘଟଣାର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ତାଲିକା ଅଛି।

ରମୁ : ତୁ ତ ରାଜମହଲ ଚୁକରେ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିନଥିବୁ। କ'ଣ ଶୁଣିଛୁ ?

ହବିବ୍ : ନା, ଦୁର୍ଘଟଣା କେମିତି ହେଲା?

ରମୁ : ତୁମେ କ'ଣ ମୋ ପାଖରୁ ସେହି ବିଷୟରେ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି? ତେବେ ଶୁଣ। ଗୋଟିଏ ବସ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଟର ବିପରୀତ ଦିଗରୁ ଆସୁଥିଲେ। ମୁହାଁ ମୁହିଁ ଧକ୍କା ହେଲା।

ହବିବ : ବହୁତ ଲୋକ ତ

एक दुर्घटना

रमु : हबीब, गाड़ी धीरे-धीरे चलाओ। देख लो सामने कितनी तेजी से बस आ रही है! मुझे बहुत ड़र लग रहा है।

हबीब : मत बोलो भाई। आजकल रास्ते में जितनी भीड़ हो रही है, उतनी दुर्घटनाएँ भी हो रही हैं। मेरे पास दुर्घटनाओं की एक तालिका है।

रमु : तू ने तो राजमहल चौक की दुर्घटना के बारे में नहीं सुना होगा? क्या सुना है?

हबीब : नहीं। दुर्घटना कैसे हुई?

रमु : क्या तुम मुझ से उस के बारे में सुनना चाहते हो? तब सुनो। एक बस और एक स्कूटर विपरीत दिशाओं से आ रहे थे। आपस में टक्कर हुई।

हबीब : तो बहुत लोग मरे होंगे?

रमु : नहीं। बहुत लोग तो नहीं मरे होंगे। दो प्रौढ़ व्यक्ति और एक छोटा सा बच्चा दुर्घटना स्थल पर ही मर गए। मैंने ऐसा ही सुना था।

ମରିଥିବେ ?

ରମୁ : ନାଁ, ବହୁତ ଲୋକ ତ ମରି ନଥିବେ। ଦି' ଜଣ ବୟସ୍କ ଲୋକ ଓ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପିଲା ଦୁର୍ଘଟଣା ସ୍ଥାନରେ ହିଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମରିଗଲେ। ମୁଁ ଏମିତି ହିଁ ଶୁଣିଥିଲି।

ହବିବ : ଆହା ! କେତେ ରକ୍ତ ବୋହିଥିବ! ଲୋକମାନେ ବି ବହୁତ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା ହୋଇଥିବେ।

ରମୁ : ସେ କଥା ଆଉ ପଚାରନା ଭାଇ। ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଅତି କରୁଣ ଥିଲା।

ହବିବ୍ : ଏ ସବୁ ଦୁର୍ଘଟଣାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଲା ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି। ଆମର ଜନସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ବଢ଼ିବ ସେତେ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିବ।

ରମୁ : ଛାଡ଼ ସେ କଥା। ଆଚ୍ଛା, ତୁ ତ କାଲି କଟକ ଯିବୁ। ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ ଜ୍ୟାକେଟ୍ ଆଣିଥିବୁ।

ହବିବ୍ : ତୁ ବି ମୋ ସାଙ୍ଗେ ଚାଲନା।

ରମୁ : ଆଚ୍ଛା ହଉ, ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯିବା।

ହବିବ୍ : ତୋ ହେଲ୍‌ମେଟଟା ବି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଥିବୁ। ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ବିଷୟରେ ଆମେ ଯେତେ ଭାବିବା ସେତେ ଭଲହେବ।

ରମୁ : ହଁ, ଶୁଣ। ସେତେବେଳେ ମୁଁ

हबीब : ओह! कितना खून बहा होगा! बहुत से लोग ज़ख्मी भी हुए होंगे।

रमु : यह बात और मत पूछो भाई। वह दृश्य बड़ा ही कारुणिक था।

हबीब : इन सब दुर्घटनाओं का प्रधान कारण है जनसंख्या वृद्धि। हमारी जनसंख्या जितनी बढेंगी उतनी ही समस्याएँ भी बढ़ेंगी।

रमु : छोडो इस बात को। अच्छा तू तो कल कटक जाएगा। मेरे लिए एक जाकेट लाना।

हबीब : तु भी मेरे साथ चल ना।

रमु : अच्छा। एक-साथ जाएँगे।

हबीब : अपना हेलमेट भी साथ लाना। हमारी रक्षा के बारे में हम जितना सोचेंगे उतना ही अच्छा होगा।

रमु : हाँ, सुन। तब तक मैं भाभी को फोन पर बताया होगा। उन्हों ने दोनों मित्रों को खाने केलिए रखा होगा।

हबीब : तब तो खूब मज़ा आएगा। कल सुबह नौ बजे मैं तुम्हारा इंतज़ार करूँगा। तू मेरे साथ जरूर आएगा। साथ में गरम कपड़े भी लाएगा। वापस आते समय ठंड लगेगी।

ଭାଉଜଙ୍କୁ ଫୋନରେ କହିଥିବି। ସେ ଆମ ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବାକୁ ରଖିଥିବେ।

ହବିବ୍ : ତେବେ ତ ଖୁବ୍ ମଜା ହେବ। କାଲି ସକାଳ ନଅଟାରେ ମୁଁ ତୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବି। ତୁ ମୋ ସହିତ ନିଶ୍ଚୟ୍ ଆସିବୁ। ସାଙ୍ଗରେ ଶୀତ ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ଆଣିବୁ। ଫେରିଲା ବେଳେ ଥଣ୍ଡା ଲାଗିବ।

ରମୁ : ମୋତେ ତ ଥଣ୍ଡା ପସନ୍ଦ। ଯେତେ ଥଣ୍ଡା ହେବ ମୋତେ ସେତେ ଭଲ ଲାଗିବ।

रमु : मुझे तो ठंड़ ही पसंद है। जितना ठंड़ होगा मुझे उतना ही अच्छा लगेगा।

शब्दार्थ

ओड़िआ शब्द	हिंदी अर्थ
ଗାଡ଼ି	गाड़ी
ଶୁଣିବାକୁ	सुननेको
ଚାହୁଁଛି	चाहता हूँ
ମୋତେ	मुझे
ବହୁତ ଡର	बहुत डर
ମୋ ପାଖରେ	मेरे पास्
ବଡ଼ ତାଲିକା	बड़ी तालिका
ଧୀରେ ଧୀରେ	धीरे-धीरे
ଚଲା	चलाना
କେତେ ଜୋରରେ	कितनी ज़ोर से
ଭିଡ଼	भीड़

ଦୁର୍ଘଟଣା	**दुर्घटना**
ଶୁଣିଥିବୁ	**सुना होगा**
ବିପରୀତ ଦିଗରୁ	**विपरीत दिशाओं से**
ମୁହାଁ ମୁହିଁ	**आमने-सामने (आपस में)**
ଧକ୍କା	**टक्कर**
ଦି' ଜଣ	**दो आदमी**
ବୟସ୍କ ଲୋକ	**प्रौढ़ आदमी**
ଛୋଟ ପିଲା	**छोटा बच्चा**
ରକ୍ତ	**खून**
ବହିଥିବ	**बहा होगा**
ପ୍ରଧାନ	**प्रधान**
କାରଣ	**कारण**
ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା	**लोकसंख्या/जनसंख्या**
ମଜାହେବ	**आनंद होगा/मज़ा आएगा**
ସକାଳ ନଅଟାରେ	**सुबह नौ बजे**
ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବି	**इंतजार करूँगा**
ଥଣ୍ଡା ଲାଗିବ	**सर्दी लगेगी**
ମୋ ସହିତ	**मेरे साथ**

अभ्यास

I. नीचे दिए गए वाक्य दोहराइए।

1. ତୁ ତ ରାଜମହଲ ଛକରେ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣି ନଥିବୁ।
2. ବହୁତ ଲୋକ ତ ମରିଥିବେ ?
3. ଆହା ! କେତେ ରକ୍ତ ବୋହିଥିବ।
4. ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ ଜ୍ୟାକେଟ ଆଣିଥିବୁ।

5. ମୁଁ ଭାଉଜଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି କହିଥିବି।
6. ସାଙ୍ଗରେ ଶୀତ ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ନେଇଥିବୁ।
7. ଆଜିକାଲି ରାସ୍ତାରେ ଯେତେ ଭିଡ଼ ହେଉଛି ସେତେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟୁଛି।
8. ଆମର ଜନସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ବଢ଼ିବ ସେତେ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିବ।
9. ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ବିଷୟରେ ଆମେ ଯେତେ ଭାବିବା ସେତେ ହିଁ ଭଲ ହେବ।

II. वाक्यों में रेखांकित शब्दों के स्थान पर दिए गए शब्दों का प्रयोग कर वाक्य बनाइए ।

1) ବହୁତ <u>ଲୋକ</u> ତ ମରିଥିବେ।

ବୁଢ଼ା
ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ
ବିଦେଶୀ
ମଣିଷ
ପିଲା

2) କେତେ <u>ରକ୍ତ</u> ବହିଥିବ।

ପାଣି
ରଙ୍ଗ
ତେଲ
ଦୁଧ
ରସ

3) ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ <u>ଜ୍ୟାକେଟ</u> ଆଣିଥିବୁ।

ଶାଢ
.1
ଘାଘରା
କୋର୍ଟ
ସାର୍ଟ
ହାର

4) ମୁଁ <u>ଭାଉଜଙ୍କୁ</u> ଫୋନରେ କହିଥିବି।

ମା'ଙ୍କୁ
ବାପାଙ୍କୁ
ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କୁ
ସାର୍ଙ୍କୁ
ଅଫିସର୍ଙ୍କୁ

5) ମୁଁ ତତେ <u>ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବି</u> ।

କଲମ ଦେଇଥିବି ।
ଗାଳି ଦେଇଥିବି ।
ଭଲ ପାଇଥିବି ।
ଗପ କହିଥିବି ।
ଚିଠି ଦେଇଥିବି ।

III. उदाहरण के अनुसार कोष्ठक में दिए गए शब्दों का सही स्थान पर प्रयोग कर वाक्यों का विस्तार कीजिए।

उदाहरण:- ତୁ ତ ଶୁଣିଥିବୁ । (ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା, ରାଜମହଲ ଟ୍ରକରେ)
ତୁ ତ ରାଜମହଲ ଟ୍ରକରେ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିଥିବୁ ।

1. ତୁ ତ ପିଇଥିବୁ । (ଚା', ଆସାମରେ)
2. ତୁ ତ ଜାଣିଥିବୁ । (ପୂଜାହେବା କଥା, ଆମ ଘରେ)
3. ତୁ ତ କହିଥିବୁ । (ନାଟକ ହେବା କଥା, କଲେଜରେ)
4. ତୁ ତ ଲେଖିଥିବୁ । (ନିହାରୀକା ପତ୍ରିକାରେ, ତାଜମହଲ କଥା)
5. ତୁ ତ ପଢ଼ିଥିବୁ । (ସୀତାଙ୍କ କଥା, ରାମାୟଣରେ)

IV. कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से उपयुक्त शब्द चुनकर वाक्य पूरे कजिए।

(1) (ଫେରିଲା, ଦୁର୍ଘଟଣା, ଜୋରରେ, ପୋଷାକ, ସାଙ୍ଗରେ)

1. ଆଗରେ ବସ୍‌ଟା କେତେ _____ ଆସୁଛି ଦେଖିଲୁ ।
2. କାହା ସହିତ _____ ହେଲା ?
3. ତୁ ବି ମୋ _____ ଚାଲନା ।
4. ରାତିରେ _____ ବେଳେ ଥଣ୍ଡା ଲାଗିବ ।
5. ସାଙ୍ଗରେ ଶୀତ _____ ନେଇଥିବୁ ।

(2) (ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ସାଙ୍ଗେ, ସାଙ୍ଗ, ସାଙ୍ଗରେ, ସାଙ୍ଗ)

1. ମୁଁ ତୋ _____ ଯିବି ।
2. ଆମେ _____ ହୋଇ କଟକ ଯିବା ।
3. ହବିବ୍ ତୋ ସାହିତ୍ୟ ବହିଟା _____ ଆଣିଥିବୁ ।

4. ରାକେଶ ରମେଶର ସବୁଠାରୁ ଭଲ _____ ।
5. ବଜାରରୁ _____ ଆସିବ ।

V. उदाहरण के अनुसार दिए गए वाक्यों का परिवर्तन कीजिए।

(1) **उदाहरण:-** ତୁ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିଥିବୁ ।
ତୁ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିବୁ ।

1. ତୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କଥା ଲେଖିଥିବୁ ।
2. ତୁମେ ବାହାଘର କଥା ଜାଣିଥିବ ।
3. ତୁମେମାନେ ବର୍ଷା କଥା ଶୁଣିଥିବ ।
4. ଆପଣ ସିନେମା କଥା କହିଥିବେ ।
5. ଆପଣମାନେ ରାମଙ୍କ କଥା ପଢ଼ିଥିବେ ।

(2) **उदाहरण:-** ସେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଥିବେ ।
ସେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଥିଲେ ।

1. ରୀତା ରଜରେ ପୋଡ଼ ପିଠା ଖାଇଥିବ ।
2. ଆପଣ ତାଜମହଲ ଦେଖିଥିବେ ।
3. ତୁମେ ଉପନ୍ୟାସକାର ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ବିଷୟରେ ଶୁଣିଥିବ ।
4. ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ଦେଖିଥିବେ ।
5. ପିଲାଟି କେତେବେଳୁ କାନ୍ଦିଥିବ ।

VI. कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से उपयुक्त शब्द चुनकर वाक्य पुरे कीजिए ।

1. ତୁ କାଲି କଟକ _____ । (ଯାଇଥିବ, ଯାଇଥିବୁ)
2. ମୁଁ ତୁମ ଘରେ ପହଞ୍ଚି _____ । (ଥିବୁ, ଥିବି)
3. କେତେ ରକ୍ତ _____ । (ବୋହିଥିବୁ, ବୋହିଥିବ)
4. ତୁମେ ମୋ ବହି ସାଙ୍ଗରେ _____ । (ନେଇଥିବି, ନେଇଥିବ)
5. ମୁଁ ତୋତେ ଅପେକ୍ଷା _____ । (କରିଥିବି, କରିଥିବ)

VII. 'क' विभाग के ओड़िआ वाक्यांशों का 'ख' विभाग के हिंदी वाक्यांशों से सही प्रकार मिलान कीजिए।

'क'	'ख'

ଲେଖୁଥିଲା	**खा रहा था।**
ଖେଳିଥିଲା	**देखा होगा।**
ପିଉଥିବ	**खेला था।**
ଖାଉଥିଲା	**पढ रहा है।**
ଶୁଣିଛୁ	**लिख रहा था।**
ଦେଖୁଥିବ	**सुना है।**
ପଢୁଅଛୁ	**पी रहा होगा।**

VIII. **उदाहरण के अनुसार कोष्ठक में दी गई मूल क्रियाओं के सही रूपों का प्रयोग कर वाक्य पूरे कीजिए।**

उदाहरण:- ବଗିଚାରେ କେତେ ଫୁଲ _____। (ଫୁଟିବା)
ବଗିଚାରେ କେତେ ଫୁଲ ଫୁଟିଛି।

1. ଫୁଲର ସବୁ ପାଖୁଡା _____। (ମେଲିବା)
2. ତୁମେ ମତେ ଗପ ବହି _____। (ଦେବା)
3. ରମା ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା _____। (ଦେଖିବା)
4. ବୋଉ ଗାଁରୁ _____। (ଫେରିବା)
5. ଦେବୀ ନଈରେ ବନ୍ୟା _____। (ଆସିବା)

IX. **उपयुक्त शब्दों का प्रयोग कर वाक्य पूरे कीजिए।**

1. ଯେତେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରିବା _____ ଭଲ ଫଳ ପାଇବା।
2. ସେଇ ନର୍ତ୍ତକୀ _____ ଭଲ ନାଚିବ, ସେତେ ପ୍ରଶଂସା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପାଇବ।
3. ଆମକୁ ଯେତେ ଟଙ୍କା _____, ସେତେ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ନେବା।
4. ଆଜି ବଗିଚାରେ ଯେତେ ଫୁଲ _____, ସେତେ ଫୁଲ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ଦେଇଛୁ।
5. ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ ଆଜି ବହୁତ ଭିଡ଼ _____।
6. ମୁଁ ମୋ ସାନଭାଇକୁ _____ ଭଲପାଏ ସେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ _____ ଭଲପାଏ।

पढ़िए और समझिए

ଭାରତର ଜନସଂଖ୍ୟା

भारतर जनसंख्या

ଭାରତ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଆଗୁଆ ଦେଶ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏହାର ସମୃଦ୍ଧି ପଥରେ ପ୍ରଧାନ ଅନ୍ତରାୟ ହୋଇ ଦେଖାଦେଇଛି । ଅହେତୁକ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକୁ ରୋକିବା ଏଯାଏ ସମ୍ଭବପର ହେଲା ନାହିଁ । ନିକଟରେ ଯୋଜନା କମିଶନରଙ୍କ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏ ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଯାହା ପ୍ରଣିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ । ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଭାରତର ଜନସଂଖ୍ୟା ଶହେ କୋଟିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଏହା ଭାରତ ଭଳି ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ରପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତରେ ଏକ ସତର୍କ ଘଣ୍ଟି । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଜାତୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ଓ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଭାରତ ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି । ୧୯୫୨ ମସିହାରେ ଏହି ନୀତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଭିତରେ ଦୀର୍ଘ ୪୭ ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳ ହୋଇଛି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ଏପରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲେ ଆଉ କେତେ ଦଶନ୍ଧି ପରେ ପ୍ରାୟ ୨୦୫୦ ମସିହା ବେଳକୁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିବା ଚୀନ୍‌କୁ ଟପିଯିବ । ବିଶ୍ୱରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ୩ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ବେଳେ କେବଳ ଭାରତରେ ଏହା ୫ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଭାରତରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସମସ୍ୟାମାନ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ଯେମିତି ବେକାର ସମସ୍ୟା, ଅଭାବ ଅନାଟନ, ମାରପିଟ୍, ଦଙ୍ଗା ହଙ୍ଗାମା ଆଉ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ବଢ଼ିଚାଲିଛି ସେମିତି ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଘମାଘୋଟ ଯୁଦ୍ଧର ସୂତ୍ରପାତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଜନସଂଖ୍ୟା ବିସ୍ଫୋରଣରୁ ମୁକ୍ତିପାଇବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ସରକାର ବହୁତ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଯେତେ ପରିଶ୍ରମ ହେବା ଦରକାର ସେତେ ହେଉନାହିଁ । ଯଦି ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଚାଲେ ତେବେ ଜୀବଜଗତର ବିନାଶ ହୋଇଯିବ ।

ସରକାର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତୁ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସଚେତନତାର ଅଭାବକୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ ନଚେତ୍ ନେଡ଼ିଗୁଡ଼ କହୁଣୀକୁ ଚାଲିଯିବ । ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତ ଜନସଂଖ୍ୟା ଭାରରେ 'ଗୋଦରା କୋଡ଼େ ଯେତେ ମାଡ଼େ ସେତେ' ନୀତିରେ ସେହି ବିକାଶଶୀଳ ଅବସ୍ଥାରେ ହିଁ ରହିବ । ବିକଶିତ ହେବା ଆଶା ସ୍ୱପ୍ନରେ ରହିଯିବ । ଏମିତି ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା

ଯାଉଥିବ କିନ୍ତୁ ଯୋଜନାର ସୁଫଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗଁୁ ଦେଶର ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ପାଇବାରୁ ବଂଚିତ ହେଉଥିବେ ।

शब्दार्थ

ओड़िआ शब्द	**हिंदी अर्थ**
ଜନସଂଖ୍ୟା	**जनसंख्या**
ବିଜ୍ଞାନ	**विज्ञान**
ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା	**प्रयुक्ति बिद्या**
ଆଗୁଆ ଦେଶ	**आगे रहनेवाला देश**
ସମୃଦ୍ଧି ପଥରେ	**समृद्धि की पथमें**
ପ୍ରଧାନ ଅନ୍ତରାୟ	**प्रधान बाधा**
ଅହେତୁକି	**ज्यादा**
ରୋକିବା	**रोकना**
ଯୋଜନା କମିଶନ	**योजना कमिशन**
ବିଶେଷଜ୍ଞ	**विशेषज्ञ**
ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରିପୋର୍ଟ	**महत्वपूर्ण रिपोर्ट**
ପ୍ରଣିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ	**ध्यान देने योग्य**
ଦର୍ଶାଯାଇଛି	**दर्शित हुआ है**
ଆଗାମୀ	**आनेवाला**
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	**ऊर्द्ध, ऊपर**
ପହଂଚିଯିବ	**पहुँचेगी**
ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର	**विकासशील राष्ट्र**
ସତର୍କ ଘଣ୍ଟି	**सतर्क घंटा**
ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	**नियंत्रण**
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ	**कार्यकारी**
ନୀତି	**नियमावली**

ଅତିବାହିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ	चला गया
ଦଶନ୍ଧି ପରେ	दशाब्दि के वाद
ବେକାର ସମସ୍ୟା	बेरोजगारी समस्या
ଅଭାବ ଅନଟନ	अभाव अनाटन
ମାରପିଟ	मार्पिट
ଦଂଗା ହୁଂଗାମା	दंगा हंगामा
ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ	परिवेश प्रदूषण
ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ	राज्य राज्य के बीच में
ଦେଶ ଦେଶ ଭିତରେ	देश देश के बीच में
ଘମାଘୋଟ ଯୁଦ୍ଧ	घमासन लड़ाई
ସୂତ୍ରପାତ	सूत्रपात
ବିସ୍ଫୋରଣ	विस्फोटन
ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ	मुक्ति पाने के लिए
ଯେତେ ପରିଶ୍ରମ	जितनी मेहनत
ସେତେ ହେଉନାହିଁ	उतना नहीं होती
ପରିସ୍ଥିତି	परिस्थिति
ଶତାବ୍ଦୀ	शताब्दि
ଜୀବଜଗତ	जीवजगत
ବିନାଶ	विनाश

अभ्यास

I. **अनुच्छेद के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए।**

1. ଭାରତର ସମୃଦ୍ଧି ପଥରେ କ'ଣ ପ୍ରଧାନ ଅନୁରାୟୀ ହୋଇ ଦେଖାଦେଇଛି ?
2. ଯୋଜନା କମିଶନରଙ୍କ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶେଷଜ୍ଞ ଦ୍ୱାରା କି ପ୍ରକାର ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି?
3. କାହାପାଇଁ ସତର୍କ ଘଣ୍ଟିର ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି ?

3. ଭାରତ ପୃଥିବୀରେ କ'ଣ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ?

4. ପ୍ରତିବର୍ଷ କେତେ ହାରରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି ?

5. କିପରି ଭାବରେ ଜୀବଜଗତର ବିନାଶ ହୋଇଯିବ ?

6. ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତ କେଉଁ ନୀତିରେ ସେହି ବିକାଶଶୀଳ ଅବସ୍ଥାରେ ହିଁ ରହିଯିବ ?

II. अनुच्छेद के आधार पर नीचे दिए गए प्रत्येक शब्दों तथा वाक्यांशों के समूह को सही क्रम में रख कर वाक्य बनाइए।

1. ଦେଖାଦେଇଛି, ପଥରେ, ପ୍ରଧାନ ଅନ୍ତରାୟ, ହୋଇ, ସମୃଦ୍ଧି ପଥରେ, ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି, ଏହାର, ଆଗୁଆ ଦେଶ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ, କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ, ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା, ଭାରତ

2. ଚୀନକୁ ଟପିଯିବ, ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ, ୨୦୫୦ ମସିହା ବେଳକୁ, ରାଷ୍ଟ୍ରର ସ୍ଥାନ, ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ, ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ, ଅଧିକାର କରିବ

3. ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ଇତ୍ୟାଦି, ଯୁଦ୍ଧର ସୂତ୍ରପାତ ହୋଇଥାଏ, ଯେମିତି ବେକାର ସମସ୍ୟା, ଅଭାବ ଅନଟନ, ମାର୍‌ପିଟ୍, ଦଂଗା ଆଉ, ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଘମାଘୋଟ, ସେମିତି

4. ଜୀବଜଗତର, ତେବେ, ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି, ବିନାଶ ହୋଇଯିବ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତି, ଚାଲେ, ଯଦି

5. ଭାରତ, ଜନସଂଖ୍ୟା, ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର, ନୀତିରେ, ସେହି ବିକାଶଶୀଳ, ଭାରରେ, ଗୋଦରା କୋଡ଼େ ଯେତେ ମାଡ଼େ ସେତେ, ଅବସ୍ଥାରେ ହିଁ ରହିବ

III. हिंदी में अनुवाद कीजिए।

ଆପଣମାନେ ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଜାଣିଥିବେ, ଯାହା ଘଟେ ତାହା ଘଟଣା। ଯେଉଁ ଘଟଣା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଆଣେ ତାହା ଦୁର୍ଘଟଣା। ଗୋଟିଏ ନଇ ବହିଯାଉଛି। ବହୁତ ବର୍ଷା ହେଲା। ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିଲା, ଘର ଭାଙ୍ଗିଲା। ଲୋକ ମଲେ। ଗାଈ ଗୋରୁ ମଲେ। ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଲା। ଏସବୁ ହେଉଛି ଦୁର୍ଘଟଣା।

ରାସ୍ତାରେ ଗାଡ଼ି ମଟର ଯାଉଛି। ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି ସାମନାରୁ ଆସୁଛି। ମୁହାଁମୁହିଁ ଧକ୍କା ହେଲା। ଲୋକ ମଲେ। ଏହା ଦୁର୍ଘଟଣା। ରାସ୍ତାରେ ଗାଡ଼ିଯାଉଛି। ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଲୋକ ବସିଛନ୍ତି। ଅଣାୟତ ହୋଇ ଗାଡ଼ି ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଗଲା। ଲୋକ ମଲେ। ଏହା ମଧ୍ୟ

ଦୁର୍ଘଟଣା ।

ପାହାଡ଼ି ରାସ୍ତା ତିଆରି ହେଉଚି । ଉପରୁ ପାହାଡ଼ ଧସିଲା । ରାସ୍ତାରେ କାମ କରୁଥିବା ଲୋକ ପୋତି ହୋଇଗଲେ । ଖଣିରେ କାମ ହେଉଥିବ । ହଠାତ୍ ବହୁତ ଜୋରରେ ପାଣି ବାହାରିଲା । ଲୋକେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ରହିଲେ । ତାପରେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବାଷ୍ପ ବାହାରିଲା ଲୋକ ମରିଗଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଘଟଣା ।

ରାସ୍ତାରେ ଲୋକ ଯାଉଥିଲେ । ମେଘ ଘୋଡ଼େଇଥିଲା । ଝଡ଼ ତୋଫାନ ହେଲା । ଗଛ ପଡ଼ି ଲୋକ ମଲେ । ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଚଡ଼ଚଡ଼ିରେ ଲୋକ ମଲେ । କୁଆପଥର ମାଡ଼ରେ ଲୋକ ମଲେ । ଏସବୁ ଦୁର୍ଘଟଣା ।

ଆଉ ବି ଶୁଣିଥିବେ, ଭାବି ନଥିବା ଘଟଣା ଦୁର୍ଘଟଣା । ସମୁଦ୍ରରେ ଲୋକ ଗାଧୋଉଛନ୍ତି । ହସ ଖୁସିରେ ପାଣି ଫୋପଡ଼ା ଫୋପଡ଼ି ହେଉଛନ୍ତି । ହଠାତ୍ ତଳେ ତଳେ ସୁଅ ବଦଳିଗଲା । ଜଣେ ଲୋକ ସୁଅରେ ଟାଣିହୋଇ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା । କେହି ଏପରି ହେବ ଭାବି ନଥିଲେ । ଏହା ଦୁର୍ଘଟଣା । ଆପଣମାନେ ଏବେ ଖବରକାଗଜରେ ସୁନାମି ବିଷୟରେ ପଢ଼ିଥିବେ । ଗତ ଶହେ ବର୍ଷ ଭିତେର ଭାରତ ଉପକୂଳରେ ସୁନାମି ହୋଇନଥିଲା । ହଠାତ୍ ଦେଖାଗଲା ସମୁଦ୍ର ପଛେଇ ପଛେଇ ଯାଉଛି । ମାଛମାନେ ଶୁଖିଲାରେ ଡ଼େଉଁଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ କ'ଣ ହେଉଛି ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ କିମ୍ବା ମାଛ ଧରିବାକୁ ଗଲେ, ସେମାନେ ପନ୍ଦରଫୁଟ ଉଚ୍ଚର ପାଣି ଚାପରେ ମରିଗଲେ । କୂଳରେ ବହୁ ଘରଦ୍ୱାର ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ମଲେ । ଏସବୁ ତ ଦୁର୍ଘଟଣା ।

ସବୁ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଯେ ଲୋକ ମରନ୍ତି, ତା ନୁହେଁ, ଯେଉଁମାନେ ବଞ୍ଚିଗଲେ ସେମାନେ ଅକ୍ଷମ ହୋଇଗଲେ । କାହାର ବାପ ମା' ମରିଛନ୍ତି ତ କାହାର ଭାଇଭଉଣୀ ମରିଛନ୍ତି । କାହାର ପୁଅ ଝିଅ ମରିଛନ୍ତି । କାହାର ଘରଦ୍ୱାର ଭାଙ୍ଗିଛିତ କାହାର ଜୀବନ ଯାପନର ସାଧନ ଚାଲିଯାଇଛି । ଦୁର୍ଘଟଣା ଦୁଖକଷ୍ଟ ଆଣେ ।

IV. ओड़िआ में अनुवाद कीजिए ।

यह गंगा नदी है। तुमने तो गंगा नदी देखी होगी। नदी के किनारे काली के मंदिर में पूजा होगी। आजकल गंगा नदी का जल गंदा होता जा रहा है। अब तुम कलकत्ता जाओ। पशुओं की लाशें पड़ी होंगी। यह सिर्फ यहाँ की बात नहीं है। हिमालय से गंगा का उत्सव होता है। पर्वत प्रदेशों में गंगा पवित्र रहती है। गाँवों तथा नगरों में पहुँचती है तो वह अपवित्र हो जाती है। लोग ही उस का कारण होते हैं। गंदी चीज़ें उस के पानी में फेंकते हैं। भारत की सब नदियों की हालत यही है।

लाशें - ମୃତଦେହ **(मृतदेह)**

V. **एक दुर्घटना से किसी को आप ने बचाया, उस के बारे में एक छोटा अनुच्छेद लिखिए।**

टिप्पणियाँ

I. **इस पाठ में निम्न प्रकार के वाक्यों का प्रयोग हुआ है।**

1. ଆହା କେତେ ରକ୍ତ ବହିଥିବ ? **आहा ! कितना खून बहाहोगा।**
आहा ! केते रक्त बहिथिब ?

2. ତୁ ତ ରାଜମହଲ ଚୁକର ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶିଣିଥିବୁ । **तु ने तो राजमहल चौंक की दुर्घटना के बारे में सुना होगा।**
तु त राजमहल छकर दुर्घटणा कथा शुणिथिबु।

3. ଲୋକମାନେ ବି ବହୁତ ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା ହୋଇଥିବେ । **बहुत से लोग ज़खमी भी हुए होंगे।**
लोकमाने बि बहुत खंड़िआ खाबरा होइथिवे।

4. ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଭାଉଜଙ୍କୁ ଫୋନ୍‌ରେ କହିଥିବି । **तब तक मैं भाभी को फोन पर बताया होगा।**
सेतेवळे मुँ भाउजंकु फोनरे कहिथिबि।

5. ସେ ଆମ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବାକୁ ରଖିଥିବେ । **उन्हों ने हम दोनों मित्रों को खाने केलिए रखा होगा।**
से आम दुइ सांगंक पाइँ खाइबाकु रखिथिबे।

6. ଆଜିକାଲି ରାସ୍ତାରେ ଯେତେ ଭିଡ଼ ହେଉଛି, ସେତେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟୁଛି । **आजकल रास्ते में जितनी भीड़ हो रही है, उतनी दुर्घटनाएँ भी हो रही हैं।**
आजिकालि रास्तारे जेते भिड़ हेउछि सेते दुर्घटणा घटुछि।

7. ଆମର ଜନସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ବଢ଼ିବ ସେତେ **हमारी जनसंख्या जितनी बढ़ेगी,**

ସମସ୍ୟା ବଢ଼ିବ । उतनी ही समस्याएँ भी बढ़ेगी।

आमर जनसंख्या जेते बढ़िब सेते
समस्या बढ़िब।

8. ଯେତେ ଥଣ୍ଡା ହେବ ମୋତେ ସେତେ ଭଲ ଲାଗିବ । जितना ठंड़ होगा मुझे उतना ही अच्छा लगेगा।

जेते थंड़ा हेब मोते सेते भल लागिब।

उपर्युक्त (1) से (5) तक के क्रियारूप ओड़िआ के पूर्ण भविष्यतकालिक रूपों को दिखाते हें। हिंदी के समान ओड़िआ में भी पूर्णभविष्यतकालिक क्रियाएँ संभावना तथा साधारण पूर्णभविष्यत काल का बोध संदर्भानुसार कराती हैं।

उपर्युक्त (6) से (8) तक के वाक्य ओड़िआ के सहसंबध सूचक अव्यय शब्दों का प्रयोग दिखानेवाले वाक्य हैं। ये हिंदी के 'जितने'-'उतने' वाले वाक्यों के जेसे परिमाण का बोध कराते हैं।

ओड़िआ में क्रिया के पूर्ण भविष्यतकाल के रूप दिखाने के लिए मूल क्रिया के साथ 'ଇଥିବି' (-इथिबि), 'ଇଥିବୁ' (-इथिबु), 'ଇଥିବ' (-इथिब), 'ଇଥିବା' (इथिबा), और 'ଇଥିବେ' (-इथिबे) सहायक क्रियाओं का प्रयोग होता है। पुरुष और वचन के साथ क्रिया का रूप भी बदलता है।

जैसे:- (ମୁଁ) - ଯା + ଇଥିବି > ଯାଇଥିବି मैं गया हूँगा/गई हूँगी।
(मुँ) - जा + इथिबि > जाइथिबि
(ତୁମେ) - ଯା + ଇଥିବ > ଯାଇଥିବ तुम गए होगे/गई होगी।
(तुमे) - जा + इथिब > जाइथिब
(ସେ) - ଯା + ଇଥିବେ > ଯାଇଥିବେ वे गए होंगे/गई होंगी
(से) - जा + इथिबे > जाइथिबे

उत्तमपुरुष

एकवचन	ମୁଁ ଯାଇଥିବି ।	मैं गया हुँगा/ गई हुँगी।
	मुँ जाइथिबि।	
बहुवचन	ଆମେ/ ଆମେମାନେ ଯାଇଥିବୁ ।	हम/हमलोग गए होंगे/ गई होंगी।
	आमे / आमेमाने जाइथिबु।	
	ଆମ୍ଭେ / ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିବୁ ।	
	आम्भे / आम्भेमाने जाइथिबु।	

मध्यम पुरुष

एकवचन	ତୁ ଯାଇଥିବୁ ।	**तू गया होगा/ गई होगी।**
	तु जाइथिबु।	
	ତୁମେ/ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇଥିବ ।	**तुम गए होगे/ गई होगी।**
	तुमे / तुम्भे जाइथिब।	
	ଆପଣ ଯାଇଥିବେ ।	**आप गए होंगे/ गई होंगी।**
	आपण जाइथिबे।	
बहुवचन	ତୁମେମାନେ / ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିବ ।	**तुम लोग गए होंगे/ गई होंगी।**
	तुमेमाने/ तुम्भेमाने जाइथिब।	
बहुवचन	ଆପଣମାନେ ଯାଇଥିବେ ।	**आपलोग गए होंगे/ गई होंगी।**
	आपणमाने जाइथिबे।	

अन्यपुरुष

एकवचन	ସେ ଯାଇଥିବ ।	**वह गया होगा/ गई होगी।**
	से जाइथिब।	
बहुवचन	ସେମାନେ ଯାଇଥିବେ ।	**वे लोग गए होंगे/ गई होंगी।**
	सेमाने जाइथिबे।	